

продукції; визначити, який обсяг реалізації необхідний для одержання прибутку У грн;

— за наведеними даними (фактичні витрати на виробництво продукції, виконання робіт, послуг, вихід продукції, планову собівартість одиниці продукції, канали вибуття) необхідно визначити фактичну собівартість продукції (робіт, послуг) за відповідними об'єктами, відкоригувати планову собівартість до фактичної. Розрахунки оформити калькуляційним листом. Суму витрат, виходу продукції та корективти відобразити на схематичному рахунку;

— за наведеними даними визначити фактичну собівартість продукції, якщо в результаті зберігання певна частина продукції була зіпсована;

— за наведеними даними про дохід, змінні та постійні витрати, а також поведінку змінних витрат необхідно підрахувати операційний прибуток, закладений у бюджет, відносно відхилення від початкового бюджету.

Отже, метод конкретних ситуацій не лише значно підвищує рівень сприйняття та засвоєння навчальної інформації студентами, але й мотивує їх до самонавчання, сприяє виникненню у студентів інтересу до конкретної сфери майбутніх професійних ролей та економічних функцій.

Підсумовуючи вищевикладене, можна стверджувати, що застосування інноваційних підходів та технологій у підготовці фахівців з обліку і аудиту є запорукою формування інноваційних якостей сучасних менеджерів, що дозволить їм не лише отримати теоретичні знання, а й сформувати необхідні компетенції щодо управління підприємствами на рівні як внутрішніх, так і зовнішніх зв'язків.

Михайлова Т. П., канд. екон. наук, доц.,
Сагайдак Р. П., канд. екон. наук, старш. викл.,
кафедра обліку, аналізу та аудиту в АПК

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ МОЗКОВОЇ АТАКИ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ»

Опанування студентами теоретичних основ та набуття практичних навичок дослідження фінансово-господарської діяльності підприємств при здійсненні господарського контролю суб'єктами внутрішнього контролю передбачається в межах курсу

«Внутрішньогосподарський контроль». Набуті знання та вміння з дисципліни будуть реалізовані у майбутній професійній діяльності бухгалтерів, контролерів-ревізорів, керівників та інших посадових осіб безпосередньо в установах, організаціях та на підприємствах.

Моделювання професійно важливих якостей майбутнього спеціаліста й формування їх у ході реалізації професійної освіти набуває особливої актуальності, оскільки створює можливості цілеспрямованого впливу на умови реалізації пізнавальної діяльності в навчально-виховному процесі з урахуванням особливостей психічної активності студентів, специфіки змісту навчального матеріалу та закономірностей розгортання процесу навчання. Впровадження сучасних освітніх технологій, що спрямовані на відпрацювання певних навичок і вмінь, дозволяють забезпечити вищий рівень практичної підготовки студентів порівняно з традиційними. Ключовим елементом новітніх технологій освіти є широке впровадження активних методів навчання, що орієнтовані на усвідомлену участь студента у формуванні власних знань, професійних навичок і вмінь.

Використання такої інтерактивної форми проведення занять з «Внутрішньогосподарського контролю», як навчальна ділова гра у формі дискусії з мозковою атакою дозволяє підвищити зацікавленість та відвідування. Метою ділової гри є формування навичок студентів з організації контрольно-ревізійного процесу господарської діяльності підприємств, оволодіння студентами методикою виявлення порушень і зловживань.

Для проведення ділової гри викладач формує в межах групи кілька команд, визначаючи при цьому кожній з них окреме завдання. У вправах — ревізійних ситуаціях наводиться детальний описовий матеріал, який слугує предметом всебічного ревізійного аналізу: факти й цифри, характеристика учасників подій, хронологічні дані. Опис завдань — ситуацій завершується вимогою проаналізувати викладені факти. Студенти повинні самостійно сформулювати питання, які допоможуть їм підготуватися до дискусії. Для ситуаційних завдань студенти повинні розробити алгоритми їх вирішення. Від студента очікується не лише відшукування відповіді, а й виявлення раціональних способів ревізійного аналізу фактів та шляхів вирішення схожих питань практики.

Обговорення цих конкретних ситуацій найчастіше має форму дискусії з мозковим штурмом, яка не лише дає можливість більш глибоко проаналізувати інформацію, але й сформулювати у студен-

тів навички ділової культури, що передбачає повагу до різних думок, уміння вислухати опонента, аргументацію власної точки зору.

Застосування в процесі дискусії мозкової атаки направлено на вироблення вміння правильно поставити питання та вирішити завдання. У ході диспуту студенти повинні не лише продемонструвати та закріпити свої знання та навички, а також показати вміння працювати однією командою для досягнення поставленої мети, приймати реальні, обмірковані, зважені рішення. Обговорення різних думок з приводу одних і тих самих фактів збагачує знання студентів. При цьому студенти називають та аналізують різні підходи до перевірки, що в певній мірі сприяє набуттю ревізійної кмітливості та життєвого досвіду в студента. Вони аналізують матеріал, знаходять у ньому питання, що потребують перевірки та інформацію, необхідну для ревізії.

Індивідуальні висновки та підсумки обговорюються в групах, які відпрацьовують спільне рішення. Варіанти рішень виносяться на обговорення всією аудиторією. Кожен представник малої групи доводить обґрунтованість представленого рішення та оцінює рішення своїх колег. Формування заключного рішення передбачає узагальнення пропозицій всіх груп шляхом їх ранжування та підбиття підсумків. Результатом дискусії є колективне рішення, визнане як більш аргументоване та правильне.

Серед переваг такої взаємодії є обмін інформацією під час обговорення, заохочення різних підходів до одного й того ж явища, спонукання учасників до пошуку командної згоди у вигляді спільної точки зору чи рішення. Під час вирішення завдань студенти засвоюють методи їх логічного аналізу та удосконалюють свої теоретичні знання, практичні навички та вміння. Одночасно відпрацьовуються і навички роботи з законодавчими актами та довідковою літературою. Пізнавальна діяльність студента в цьому випадку носить дослідницький, творчий характер.

При спілкуванні студенти іноді розуміють, що вони недостатньо ефективно використовують наявну інформацію, не вміють виявляти всі суттєві фактори ситуації. Це спонукає їх до ретельнішої роботи з навчальним матеріалом. Корисність таких занять полягає в тому, що студенти вчаться перевіряти наведені факти, опановують методи їх логічного аналізу та удосконалюють свої теоретичні знання, закріплюють засвоєні навички та вміння, набувають досвіду прийняття рішень у практичних ситуаціях.